Täysistunto

Torstai 23.4.2026 klo 16.00—20.58

9. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen muodostavien säädösten täytäntöönpanemiseksi

Hallituksen esitys HE 52/2026 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan ja lakivaliokunnan on annettava lausunto.

Nyt jatketaan 22. huhtikuuta 2026 pidetyssä täysistunnossa keskeytettyä lähetekeskustelua. — Edustaja Honkasalo poissa, edustaja Vigelius poissa. — Edustaja Seppänen, olkaa hyvä.

Keskustelu

20.09 **Sara Seppänen ps:** Arvoisa herra puhemies! Hallitus tehostaa nyt laittomasti maassa olevien maasta poistamista, selkiyttää ulkomaalaislain sääntelyä ja vahvistaa siten kansallista turvallisuutta. Keskeistä on, että karkottamispäätökset voidaan panna täytäntöön ripeämmin. Muutoksenhaku ei enää automaattisesti estä täytäntöönpanoa, mutta tuomioistuin säilyttää mahdollisuuden keskeyttää se. Näin estetään perusteeton viivytys ja turvataan samalla oikeusturva. Esityksessä selkeytetään EU-kansalaisia koskevaa menettelyä, vältetään päällekkäisiä päätöksiä ja täsmennetään säilöönoton sääntelyä. Lisäksi lakiin tuodaan mahdollisuus ennakolliseen maahantulokieltoon henkilöille, jotka aiheuttavat vakavan uhan yleiselle tai kansalliselle turvallisuudelle. Kyse on nimenomaan järjestelmän uskottavuudesta, EU-velvoitteiden täyttämisestä ja Suomen turvallisuudesta.

No, tämä on hyvä esitys, ja siinä yhteydessä haluankin viitata tähän Espanjan viimeaikaiseen sosialistihallituksen päätökseen, jossa laittomien maahanmuuttajien tällainen joukkoarmahdus on täysin ristiriidassa ihan suhteessa näihin maahanmuuttopaktin tavoitteisiin. Ihmettelenkin sitä, että demarien johto kävi vierailemassa tuolla Madridissa sosialistihallituksen vieraana ja he kovasti nyt tsemppailevat tätä menoa siellä ja toivovat Suomeenkin tämmöistä samankaltaista politiikkaa, talouspolitiikkaa, mitä Espanjassa harjoitetaan. Toisin sanoen, haluavatko demarit siis, että Suomi kahdestaan tämmöisten Espanjan sosialistien kanssa ajaa tämmöistä massamaahanmuuton linjaa Euroopassa, ja onko tämä myöskin demarien eduskuntavaalitavoite?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hopsu poissa, edustaja Sillanpää poissa. — Edustaja Rasinkangas, olkaa hyvä.

20.11 **Merja Rasinkangas ps:** Arvoisa puhemies! Turvapaikkahakemusten määrä räjähti EU:ssa vuosina 2015 ja 2016, jolloin kumpanakin vuonna EU:hun tuli 1,2 miljoonaa ihmistä hakemaan kansainvälistä suojelua, ja määrä on jatkunut suurena sen jälkeenkin. Näinä kahtena vuotena Suomeenkin tuli yhteensä yli 35 000 turvapaikanhakijaa. Silloin kerrottiin, kuinka pakolaiset pelastavat Euroopan, jossa syntyvyys on monessa paikassa lähtenyt laskuun. Suomessa julistettiin valtakunnan päälehtiä myöten, kuinka pakolaiset ovat uusi nokia ja tuovat maahamme talouskasvua.

Todellisuus ei ollutkaan niin ruusuinen. Moni Euroopan maa on vain varjo entisestään. Turvattomuus on kasvanut, raiskaukset ja ryöstöt lisääntyneet, terrori-iskujen määrä kasvoi, julkisen talouden kustannukset ovat kasvaneet, kun rahaa menee erilaisiin tehottomiin kotoutuskoulutuksiin ja maahanmuuttajien sosiaaliturvaan. Isossa-Britanniassa on jopa yli sata šariatuomioistuinta, jotka ratkovat perheriitoja.

Arvoisa puhemies! On siis todellakin korkea aika sille, että maahanmuuttopolitiikassa tapahtuu muutos kriittiseen suuntaan koko EU:n alueella. Tämän esityksen myötä kaikki ilman maahantulon edellytyksiä olevat seulotaan ja heidän henkilöllisyytensä, heidän aiheuttamansa turvallisuusriski sekä heidän haavoittuvuutensa ja terveytensä tarkastetaan. Tämä tukee viranomaisten toimintaa jatkossa heidän tärkeässä valvontatyössään. Tämä koskee myös unionin alueella kiinni otettuja henkilöitä, joille ei vielä ole tehty seulontaa tai rajatarkastusta, sekä kaikkia henkilöitä, jotka hakevat kansainvälistä suojelua rajanylityspaikalla. Seuraavassa vaiheessa sovelletaan pakollista rajamenettelyä niihin, jotka todennäköisesti eivät tarvitse suojelua, aiheuttavat turvallisuusuhkaa tai johtavat toiminnallaan viranomaisia harhaan. Kun on todettu, ettei edellytyksiä täällä olemiselle ole, maasta poistaminen täältä on aiheellinen. Näin tämän kuuluukin mennä.

Arvoisa puhemies! Sisäministeri Rantanen on edistänyt EU:n ulkopuolisen palautuskeskuksen perustamista turvapaikanhakijoille yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa, ja näiden useiden hyvien maahanmuuttoesitysten lisäksi tämä tavoite on erittäin kannatettava. Pohjoismainen yhteistyö tiukassa maahanmuuttopolitiikassa tukee kaikkien Pohjoismaiden turvallisuutta ja myös maat ylittävän rikollisuuden torjuntaa. Kannatan tätä hallituksen esitystä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Bergbom.

20.14 **Miko Bergbom ps:** Kunnioitettu herra puhemies! On sinänsä positiivista, että nyt Euroopan unionin tasolla pystytään luomaan yhteinen kompromissinäkemys siitä, miten maahanmuuttopolitiikkaa pitäisi jatkossa järjestää, etenkin turvapaikkapolitiikkaa, koska kyllä vuodet 2015—2016 osoittivat sen, että jäsenmaat tekivät ehkä kansallisella tasolla ratkaisuita osin itsekkäistä syistä, mikä sinänsä on ymmärrettävää. Annan nyt esimerkin, että siinä kohtaa, kun EU:n ulkorajat alkoivat vuotamaan, käytännössä näitä turvapaikanhakijoita systemaattisesti jäsenvaltioiden toimesta — tietoisesti tai tiedostamatta — ohjattiin eteenpäin EU:n vapaata liikkuvuutta hyödyntäen. Tämä ei tietystikään ole millään tavalla kestävä ratkaisu, ei paitsi EU:n kannalta mutta ei myöskään jäsenmaiden kannalta. Sitten kun tämä tilanne annettiin tapahtua, niin sehän luonnollisesti lisää sitten jäsenmaiden välilläkin niitä jännitteitä.

Eli mitä pitää tapahtua? On tietenkin se, että Euroopan unionin turvapaikkapolitiikka ja turvapaikkaprosessit siirretään kokonaan EU-alueen ulkopuolelle. Tämä on aivan keskeistä tässä. Sitten toisekseen pitää tehostaa sitä, että kun ihminen saapuu EU-alueelle, niin on

välittömästi tiedossa, kuka hän on, mistä hän on, on tiedossa esimerkiksi sormenjäljet ja tämmöiset näin, koska nyt ei voi olla niin, että esimerkiksi Kreikkaan saapuu ihminen ja hänet sitten päästetään sieltä eteenpäin, sitten hän menee Saksaan, mahdollisesti sieltä Pohjoismaihin eteenpäin, ja kukaan ei vielä tässäkään vaiheessa tiedä, kuka on kyseessä. Tämän takia se prosessin ulkoistaminen EU:n ulkopuolelle on perusteltua ja tärkeätä. Näen nyt sen kehityksen kyllä myös tapahtuvan, että EU:ssa ja EU:n jäsenmaiden alueella poliittinen diskurssi on muuttumassa siihen suuntaan, että yhä useammat jäsenmaat haluavat tiukempaa maahanmuuttopolitiikkaa, ja se on erittäin hyvä asia. Vielä tietysti kärvistellään täällä eduskunnassakin jonkun verran sen kanssa, kuinka paljon meillä nyt on vastuuta koko maailman hädänalaisista, mutta kyllä se tosiasia on se, että jos me ei pystytä huolehtimaan, hyvä jos pystytään huolehtimaan hädin tuskin omasta maanosastamme, niin miten me pystyttäisiin huolehtimaan muistakaan.

Sitten haluaisin vielä korostaa turvapaikanhakijoiden osalta sitä, että kun vuosina 2015—2016 tapahtui kriisi ja siitä eteenpäin pikkusen rauhallisempana, nyt sitten Suomen itärajalla ja myöskin muiden Itä-Euroopan maiden itärajoilla on tapahtunut turvapaikanhakijoiden tämmöinen vyöry, niin sillä voi olla tämmöinen ulko- ja turvallisuuspoliittinen ulottuvuus, ja todennäköisesti onkin. Tästä oli itse asiassa myös Ylellä Ykkösaamussa hyvää ajatusta asiantuntijalta siitä, että on hyvin todennäköistä, että Venäjä myös ohjaa näitä siirtolaisvirtoja Eurooppaan tietoisesti, koska sillä pyritään saamaan kaaosta ja hajaannusta jäsenmaiden sisälle ja jäsenmaiden välille. Tätä pitää tietenkin torjua kaikin mahdollisin keinoin. Nyt näyttää, että uusi tuuli puhaltaa EU-tasolla, ja se on tietenkin erinomainen asia. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Antikainen, poissa. — Edustaja Vigelius, olkaa hyvä.

20.17 **Joakim Vigelius ps:** Arvoisa puhemies! Täällä jäi eilen lähetekeskustelu kesken, kun olimme pääsemässä itse asiaan, mutta jatkan sitä tämän päivän puolella.

Edustaja Honkasalo piti täällä puheenvuoron, jossa hän kritisoi tätä EU:sta tulevaa maahanmuuttopakettia, mutta mietin, käviköhän tässä jokin väärinymmärrys edustaja Honkasalolla. Hän nimittäin totesi, että nyt kun tehdään näitä turvapaikkapolitiikan tiukennuksia EU:n tasolla, se lisää byrokratiaa, ruuhkauttaa tuomioistuimia, kasvattaa paperittomuutta ja synnyttää varjoyhteiskuntia. Tässä on varmaan käynyt jokin epäselvyys. Nimittäin tämä kuulostaa enemmän vasemmistoliiton omalta turvapaikkapolitiikalta kuin tältä paketilta, jolla tiukennetaan koko Euroopan turvapaikkapolitiikkaa. Siis nimenomaanhan se politiikka, mitä Suomessa ja laajemminkin Euroopassa on harjoitettu viimeisen kymmenen tai ehkä viidentoista vuoden aikana, on sellaista, että rajat ovat auki, annetaan ihmisille rajaton oikeus hakea turvapaikkaa, he tulevat, hakevat, saavat kielteisen päätöksen, 90 prosenttia hakee uudelleen turvapaikkaa ja valituskierre lähtee jokaisesta hakemuksesta käyntiin. Hakukertoja voi olla liki rajattomasti, ja siitäkin huolimatta, että asetetaan erilaisia laadullisia rajoituksia, mitään määrällisiä rajoituksia ei ole pystytty asettamaan sille, kuinka monta kertaa sama ihminen hakee turvapaikkaa Euroopasta. Ja siinäkin tapauksessa, että lopullinen kielteinen päätös sitten ihmisille saadaan, vain 20 prosenttia näistä ihmisistä ollaan tähän asti saatu palautettua. Puolet eivät saa turvapaikkaa, ja siitä puolikkaasta, joka sitä turvapaikkaa ei saa, vain 20 prosenttia pystytään palauttamaan. Tämähän on juuri se, mikä aiheuttaa byrokratiaa. Tämähän on se, mikä ruuhkauttaa meidän tuomioistuimia. Tä-

mähän on se, mikä aiheuttaa niin sanottua paperittomuutta ja synnyttää varjo-, rinnakkaisyhteiskuntia. Se on vasemmistoliiton, vasemmiston, hieman kyllä jonkun näennäisoikeistonkin, harjoittamaa maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikkaa.

Sitä nimenomaan torjutaan sillä, että koko Euroopan tasolla, sekä kansallisesti että ylikansallisesti Euroopan tasolla, lähdetään nyt tiukentamaan näitä puitteita ja pidetään huolta siitä, että luodaan jo mahdollisuus siihen, että koko turvapaikkaprosessi voitaisiin siirtää Euroopan rajojen ulkopuolelle eli että meillä ei olisi näitä kansanvaelluksia, meillä ei käveltäisi turvallisten maiden läpi ja valikoitaisi, missä on parhaimmat sosiaalietuudet, missä menee hakemus parhaiten läpi, vaan turvaa haettaisiin lähialueilta, ei tuhansien kilometrien päästä Euroopasta. Tämä kiristyspaketti pitää huolen siitä, että Eurooppa ottaa askeleen tolkullisempaa maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikkaa kohti.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin hallintovaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan ja lakivaliokunnan on annettava lausunto.